

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Horní Habartice 6, okres Děčín

Horní Habartice 6, 405 02 Děčín 2

Identifikátor školy: 600 075 311

Termín konání inspekce: 21. únor a 15. březen 2005

Čj.:	f7-1009/05-5165
Signatura:	kf7ay112

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Príspevková organizace Mateřská škola Horní Habartice 6, okres Děčín zřízená na základě usnesení zastupitelstva Obce Horní Habartice od 1. ledna 2003 sdružuje mateřskou školu (dále jen MŠ) s kapacitou 20 dětí a školní jídelnu. Podle statistického výkazu k 30. 9. 2004 bylo do MŠ přijato 11 dětí ve věku od dvou do sedmi let na celodenní docházku a 2 děti na polodenní docházku (z toho jedno dítě individuálně integrované s tělesným postižením).

Provozní doba MŠ je od 6:30 do 15:30 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh předškolního vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Odborné zajištění pedagogického procesu v MŠ je pouze částečné. Dopolední provoz zajišťuje učitelka (zároveň ředitelka), která splňuje kvalifikační podmínky pro vzdělávání předškolních dětí. Stanovený rozsah přímé pedagogické činnosti ředitelky (25 hodin týdně) přesahuje o jednu hodinu míru stanovenou právním předpisem. V době poledního odpočinku a při rozcházení pečují o děti kuchařka a uklízečka, které mají uzavřenou pracovní smlouvu jako učitelky MŠ (celkem na pracovní úvazek 0,64).

Organizační struktura je jednoduchá, v souladu s velikostí zařízení. Je přizpůsobena místním, personálním a finančním podmínkám. Pravidla chodu mateřské školy upravují ředitelkou vydané pokyny (*Vnitřní řízení školy od 1. 1. 2003, Provozní řád, Bezpečnostní opatření*). Většinu povinností a kompetencí souvisejících s provozem a vzdělávacím procesem ve škole si ředitelka ponechává ve vlastních rukou. Nejsou však definovány, zároveň nejsou písemně stanoveny povinnosti a kompetence pedagogických pracovníků, jednoznačně není určen odpovědný pracovník pro zastupování ředitelky v době nepřítomnosti. Odpovědnost za svěřené úseky je písemně vymezena u provozních zaměstnanců. Informace uvnitř školy jsou poskytovány aktuálně a v potřebné šíři, většinou v osobním kontaktu. Závazné a důležité informace jsou sdělovány na pedagogických a provozních poradách. Zápisy z nich mají dobrou vypovídající hodnotu.

Ředitelka je ve funkci od roku 2002. Vedení pracovníků je založeno na vzájemné spolupráci, ředitelka uplatňuje pozitivní formy motivace, osobní příklad. Základem kontroly pracovních povinností je přehled o chodu MŠ a denní kontakt. Kontrolní mechanismy postrádají systém, plánování ani vlastní realizace nejsou dokladovány.

Vytvořené organizační a provozní podmínky spolu s nízkými finančními prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků umožňují realizaci dalšího vzdělávání pouze v omezené míře. Převažuje forma samostudia pedagogické literatury. Ředitelka získává informace většinou zprostředkovaně (v kontaktu s kolegyněmi z okolních MŠ), patrná je izolace od nových trendů v oblasti předškolního vzdělávání. Z předložených certifikátů vyplývá účast na dvou vzdělávacích akcích ve školním roce (základní uživatelské ICT dovednosti, prevence sociálně-patologických jevů). Vzdělávání zaměřené na aktuální problematiku v předškolním vzdělávání ředitelka neabsolvovala.

Hodnocení zaměstnanců není dokladováno, dle sdělení ředitelky probíhá neformálně. Hodnotící kritéria pro vyplácení nenárokových složek platu vytvořena nejsou.

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vyhovující.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěna ve starší jednopatrové budově, jejíž vnější vzhled působí značně neudržovaně. Bezprostředně na ni navazuje školní zahrada, která v současné době neposkytuje dobré podmínky pro realizaci pobytu venku. Zcela chybí zahradní nářadí, nevyhovující je stav pískoviště (chybějící ochranný kryt, uvolněné betonové obrubníky), dle sdělení ředitelky se dlouhodobě nevyužívá. Nerovný terén vstupní zpevněné plochy je rizikovým faktorem z hlediska bezpečnosti pro všechny příchozí. K pohybovým aktivitám jsou využívány přírodní podmínky venkovské lokality.

Vnitřní uspořádání i estetika prostředí je dána technickými a prostorovými podmínkami budovy, která prochází postupnou rekonstrukcí. Pro činnosti dětí slouží třída a ložnice v 1. patře. Umístění sociálního zázemí, jídelny a šatny v přízemí ztěžuje podmínky provozu, vede k organizovaným přechodům dětí a omezuje jejich samostatnost např. při hygieně. Zejména za přítomnosti jediné učitelky může ohrozit bezpečnost a zdraví dětí.

Prostorové podmínky třídy částečně omezují realizaci pohybových a spontánních aktivit, neumožňují zachovávat produkty činností dětí. Další prostor, který je v 1. patře k dispozici, slouží jako ředitelna a je využíván pro sledování televize. Vybavení MŠ nábytkem je původní, většinou funkční. Uspořádání nábytku umožňuje dětem pouze částečný přístup k hernímu materiálu. V jedné části třídy jsou otevřené stabilní koutky (kuchyňka, parkoviště) navozující námětové hry, chybí prostor pro relaxaci a odpočinek. Výtvarný a pracovní materiál je v uzavřených skříňkách, děti jej nemohou spontánně využívat. Negativně hodnotí ČŠI vybavenost dětskými židlemi a stoly (ve třídě i v jídelně), které jsou opotřebované a jednotná velikost neodpovídá výšce dětí ve věkově smíšené třídě. Zcela nevyhovující pro svou nestabilitu jsou židle pro integrované dítě s tělesným postižením.

K dispozici jsou většinou starší hračky a učební pomůcky (včetně sportovního vybavení) v množství, které odpovídá počtu dětí. Omezený je jejich sortiment, zaměřený převážně na mladší věkovou skupinu dětí. Knihovna obsahuje základní fond dětské literatury.

Vybavení hudebním nástrojem, audio i videotechnikou odpovídá potřebám školy. Pro zpracování dokumentace je k dispozici počítač, jeho připojení na internet není zatím efektivně využíváno k získávání aktuálních informací.

Ředitelka spolupracuje při plánování v oblasti materiálně-technických podmínek se zřizovatelem, dlouhodobě jsou však vzhledem k omezeným finančním limitům její požadavky na údržbu a inovaci vybavení spíše skromné. V posledním období byly realizovány požadavky dané hygienickými předpisy (bezdotykové baterie, vybavení školní jídelny) a rekonstrukce topného systému.

Materiálně-technické podmínky mají ve vztahu k realizaci výchovně-vzdělávacího programu vyhovující úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Realizace předškolního vzdělávání vychází z dlouhodobé *Koncepce výchovné práce v Mateřské škole Horní Habartice od školního roku 2002 - 2003*, která stanoví záměry školy ve výchově a vzdělávání. Nezabývá se však analýzou podmínek, chybí pravidla vnitřní evaluace. Obecně stanovené cíle jsou v souladu s principy *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání*, značné rozdíly jsou však v obsahové části, která vychází z výchovných složek. Koncepce je formálním dokumentem, další plánování formou tematických celků již na ni nenavazuje.

Individuální vzdělávací plány byly zpracovány pro dvě děti s odkladem školní docházky. Snaha o individuální integraci dítěte s tělesným postižením má především lidský rozměr (ředitelka přijala dítě přes složité prostorové podmínky, při obsluze dítěte spolupracuje celý kolektiv zaměstnanců). Škola nenavázala kontakt s odborným pracovištěm (a nerespektovala tak doporučení pedagogicko-psychologické poradny).

Povinnou dokumentaci i dokumentaci prokazující realizaci programu vede škola úplně a přehledně.

Kontrolní činnost je dle sdělení ředitelky zaměřena na organizační zajištění provozu, analýza naplňování cílů programu MŠ není prováděna. Není vytvořen systém pro ověřování efektivity užívaných metod práce, výsledků a dosahovaného individuálního pokroku dětí. Výchovně-vzdělávací působení nekvalifikovaných učitelek není průkazným způsobem sledováno, ani hodnoceno.

Organizace předškolního vzdělávání jen částečně respektuje psychohygienické zásady. Dodrženy jsou doporučené intervaly při podávání jídla, pitný režim je zajištěn. Uspořádání dne je členěno na krátké úseky většinou řízených činností. Prostor pro spontánní aktivity je časově vymezen při ranním scházení dětí od 6:30 do 8:00 hodin a v odpoledních činnostech od 14:20 do 15:30 hodin, což nevytváří podmínky pro uspokojení zájmu a potřeb všech dětí, neboť většina z nich přichází až v 8:00 hodin a téměř polovina odchází domů po obědě. V době inspekce byla výrazně krácena doba pobytu dětí venku (přestože aktuální klimatické podmínky byly příznivé). První den za přítomnosti dvou dětí nebyl pobyt venku realizován vůbec (zdůvodněno nízkým počtem dětí), druhý den byl cca 1 hodinu. Režim poledního odpočinku není diferencován vzhledem k individuálním potřebám dětí, ty, které zůstávají v MŠ, odpočívají na lůžku.

Školní řád vymezuje organizaci provozu, režim dne a povinnosti rodičů směrem ke škole. Práva zákonných zástupců dětí (jak ukládá platná právní norma) písemně zpracována nejsou. Vnější informační systém směrem k rodičovské veřejnosti funguje v běžném rozsahu forem spolupráce (denní rozhovory při předávání dětí, informace ve vstupní chodbě, schůzky na začátku školního roku). V době inspekce nebyly zveřejněny informace o programu MŠ. V průběhu roku škola organizuje tradiční akce (besídky, slavnosti, vystoupení dětí pro veřejnost v obci). Program MŠ doplňují sportovní a kulturní akce (návštěvy divadelních představení) pořádané často ve spolupráci s okolními školami.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Spontánní a řízené činnosti

Spontánní činnosti probíhaly odděleně od řízených, jejich organizace byla ovlivněna počtem dětí. V průběhu ranního scházení měla charakter individuální hry jednoho dítěte, v odpoledních hodinách maximálně tří dětí. Prostředí ve třídě je svým vybavením dostatečně podnětné, méně možností poskytovalo k rozvoji pohybových dovedností (tělovýchovné pomůcky jsou uklizeny, popř. umístěny v ložnici, běžně nejsou dětem k dispozici). Při volbě spontánních aktivit dostávají děti příležitost k samostatnému rozhodování, mohou uplatňovat své individuální zájmy a potřeby. Nabídku dalších činností si učitelky pro tuto oblast neplánují. V poledních a odpoledních hodinách převažuje výchovné působení a zajištění sociálního servisu.

Řízené činnosti byly připraveny na základě stanovených tematických celků. Plánování využívá izolovaných informací o osobnostně orientovaném předškolním vzdělávání. Plány jsou zaměřeny na obsah (výčet jednotlivých činností), který dané téma naplňuje. Chybí zpracování očekávaných kompetencí dětí, jednoznačně nejsou stanoveny vzdělávací cíle

směrem ke konkrétnímu složení dětského kolektivu. Bezprostřední příprava učitelky byla zaměřena na materiální zajištění a obsahovou náplň, při přípravě řízených činností nebyla promyšlena jejich organizace. Tematicky navazovaly na předchozí poznatky, či zážitky dětí. Efektivitu snižovalo užívání většinou slovních metod (řízený rozhovor, popis) v oblasti rozvoje poznání, myšlení a řeči, ale i při didaktické hře v první den inspekce. Ani téma (karneval), které vybízelo k uplatnění tvořivosti dětí, nebylo využito k aktivnímu prožitkovému učení. Původní silná motivace (děti přišly do MŠ v maskách) se postupně vytrácela nepřiměřeně dlouhým instruktivním vedením učitelky. Děti měly málo příležitostí pro uplatnění spolupráce, kreativity. Převažovala tendence manipulujícího vedení dětí. Přemíra zařazených činností bez možnosti uplatnit se v aktivitách, které děti zaujaly (přestože počet devět přítomných dětí to umožňoval), vedla ke ztrátě zájmu o společnou činnost a nespolupracujícímu chování dětí. Diferenciace požadavků podle věkových zvláštností nebyla akceptována. V době inspekce nebyly respektovány speciální vzdělávací potřeby integrovaného dítěte, většinu činností pouze sledovalo, přestože míra postižení umožňuje při promyšleném plánování metod a organizačních forem práce plné zapojení, zejména ve věkově smíšené třídě.

Projevy dětí byly předmětem častého hodnocení a usměrňování učitelky s cílem výchovného působení, zcela chybělo pozitivní formativní hodnocení, se zaměřením na ocenění snahy, individuálního pokroku. Časté konflikty mezi dětmi nebyly řešeny. V řízených činnostech byl zcela dominantní verbální projev učitelky, děti neměly možnost vyjádřit svůj názor, mnohdy ani odpovědět na otázky. Ve spontánních činnostech byla vzhledem k časovému omezení a jejich převážně individuálnímu charakteru komunikace s vrstevníky téměř nulová.

Průběh a výsledky spontánních činností jsou hodnoceny jako dobré, řízené činnosti jsou hodnoceny jako vyhovující.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí, včetně jemné motoriky, odpovídá věku a individuálním schopnostem.

Je respektována různá úroveň sebeobslužných dovedností ve věkově smíšeném kolektivu dětí. Při sebeobsluze v šatně se většina dětí projevovala samostatně. Samostatnost dětí při hygieně je omezována prostorovými podmínkami budovy, dovednosti a návyky (včetně čištění zubů po obědě) odpovídají věku dětí. Při stolování jsou samostatné pouze částečně, často jsou i starší děti obsluhovány dospělými. Většina dětí zvládá správné držení lžice, popř. příboru.

Komunikace v dětském kolektivu byla často konfliktní, ve sledovaných činnostech měly děti jen minimální příležitost ke spolupráci, k souvislému mluvnímému projevu. Vedeny byly k vytváření kulturních a společenských návyků. Pravidla učitelkou často připomínaná děti respektovaly jen neochotně.

Při spontánních tvořivých činnostech dokážou vyjadřovat své představy, uplatňovat kreativitu, při řízených činnostech (např. hudebně pohybových) byly přesně instruovány učitelkou a neměly možnost ji uplatnit. Při výtvarných činnostech se seznamují s různými technikami, jak dokládají výtvarné práce, které tvoří součást výzdoby školy.

Přiměřeně k věku mají děti osvojeny elementární poznatky o světě, který je obklopuje.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

V celkovém posouzení jsou průběh a výsledky vzdělávání poskytovaného mateřskou školou hodnoceny stupněm „vyhovující“.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Aktuálně platné Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. října 2004 mění na základě dodatku ke zřizovací listině adresu organizace i zřizovatele (původně pošta Benešov nad Ploučnicí, změněna na Děčín 2).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina Č.J. ZL 2/2002* (Obec Horní Habartice, dne 27. 11. 2002) a Dodatek č. 2 ze dne 30. 9. 2004
2. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 10. 2004* (č.j. 40 041, vydal Krajský úřad Ústeckého kraje dne 14. 10. 2004)
3. *Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. 9. 2004*
4. *Jmenování ředitelky do funkce* (vydal starosta Obce Horní Habartice dne 30. 9. 2002)
5. *Vnitřní řízení školy od 1. 1. 2003* (vydala ředitelka, 20. 12. 2002)
6. *Provozní řád* (nedatováno)
7. *Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v mateřské škole* (vydala ředitelka, 1. 9. 2004)
8. *Přehled výchovné práce* (školní rok 2003/2004, 2004/2005)
9. *Evidenční list pro dítě v mateřské škole* (školní rok 2004/2005)
10. *Rozhodnutí o zařazení dítěte do předškolního zařízení* (školní rok 2004/2005)
11. *Přehled docházky dětí* (školní rok 2004/2005 - do 15. března 2005)
12. *Kniha evidence úrazů* vedená od 12. 3. 2004
13. *Školní řád* (vydala ředitelka, 1. 9. 2004)
14. *Koncepce výchovné práce v Mateřské škole Horní Habartice od školního roku 2002 – 2003*
15. *Výroční zpráva - školní rok 2003 - 2004* (vydala ředitelka, 24. 9. 2004)
16. Dokumentace dětí s odkladem školní docházky včetně dokumentace integrovaného zdravotně postiženého dítěte
17. Zápisy z pedagogických a provozních porad
18. *Inspekční zpráva* ze dne 6. 11. 1996 č.j. O-08-02/9697-St.20/96
19. Rozpis pracovní doby pedagogických a provozních zaměstnanců
20. Personální dokumentace pedagogů
21. Osvědčení o absolvování seminářů – další vzdělávání pedagogických pracovníků

ZÁVĚR

Mateřská škola Horní Habartice, okres Děčín poskytuje předškolní vzdělávání v podmínkách venkovské lokality. Omezené finanční prostředky odvíjející se od počtu přihlášených dětí se odrážejí jak v personálním, tak v materiálním zabezpečení chodu školy. Kvalifikovaně je zajištěna pouze část provozu, v době spánku a rozcházení dětí má charakter sociální péče. Ztížené podmínky pro další vzdělávání a izolovanost pedagogů od nových trendů v předškolním vzdělávání se negativně odrážejí v oblasti plánování i realizace pedagogické činnosti školy.

Prostorové a materiálně-technické podmínky výrazně omezují realizaci výchovně-vzdělávacího programu MŠ, nezbytná je obměna opotřebovaného vybavení a učebních pomůcek. Nevyhovující jsou v současné době podmínky, které pro pobyt dětí poskytuje školní zahrada. Průběh a výsledky vzdělávací činnosti mateřské školy neodrážejí odbornost a zkušenosti ředitelky školy, při přípravě a plánování převládá rutinní přístup. Nedostatky byly zaznamenány v realizaci psychohygienických zásad v uspořádání režimu dne, zejména v nevyváženém zařazování spontánních a řízených činností. Sledované činnosti měly převážně podprůměrnou úroveň. V některých činnostech byla patrná snaha učitelky o individuální přístup k dětem, v pedagogickém vedení, ve volbě metod a forem práce i ve způsobu hodnocení jsou však více sledovány výsledky a výkony (často jen chování) dětí než jejich osobnostní rozvoj.

Od poslední inspekce provedené v roce 1996 došlo ke změně v personálním obsazení, přetrvává velké úsilí ředitelky i zřizovatele o zachování mateřské školy v obci.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimíra Vosecká	Vladimíra Vosecká v. r.

V Děčíně dne 17. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Lázeňská 12, 405 01 Děčín 1. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. března 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jana Hrouzková

Hrouzková Jana v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Obec Horní Habartice, Horní Habartice 187, 405 02 Děčín 2	2005-04-05	f7-1038/05-5165
Školská rada	není zřízena	

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.